

Utdannings-
direktoratet

Eksamen vår 2023 LK20/LK20S

Våreksamen 2023

- Første ordinære gjennomføring for elever på fire år
- Eksamen etter nye læreplaner i fagfornyelsen
- Ny heldigital gjennomføringsløsning
- Gammelt system for todelt eksamen

Mål for samling

DEL 1

- Vise sammenheng mellom nye læreplaner i Fagfornyelsen og hvordan eksamen er utformet
- Informere om endringer i eksamen og bakgrunnen for dem

DEL 2

- Informere om endringer i eksamen i fag
- Støtte deg som skal veilede elevene mot eksamen 2023

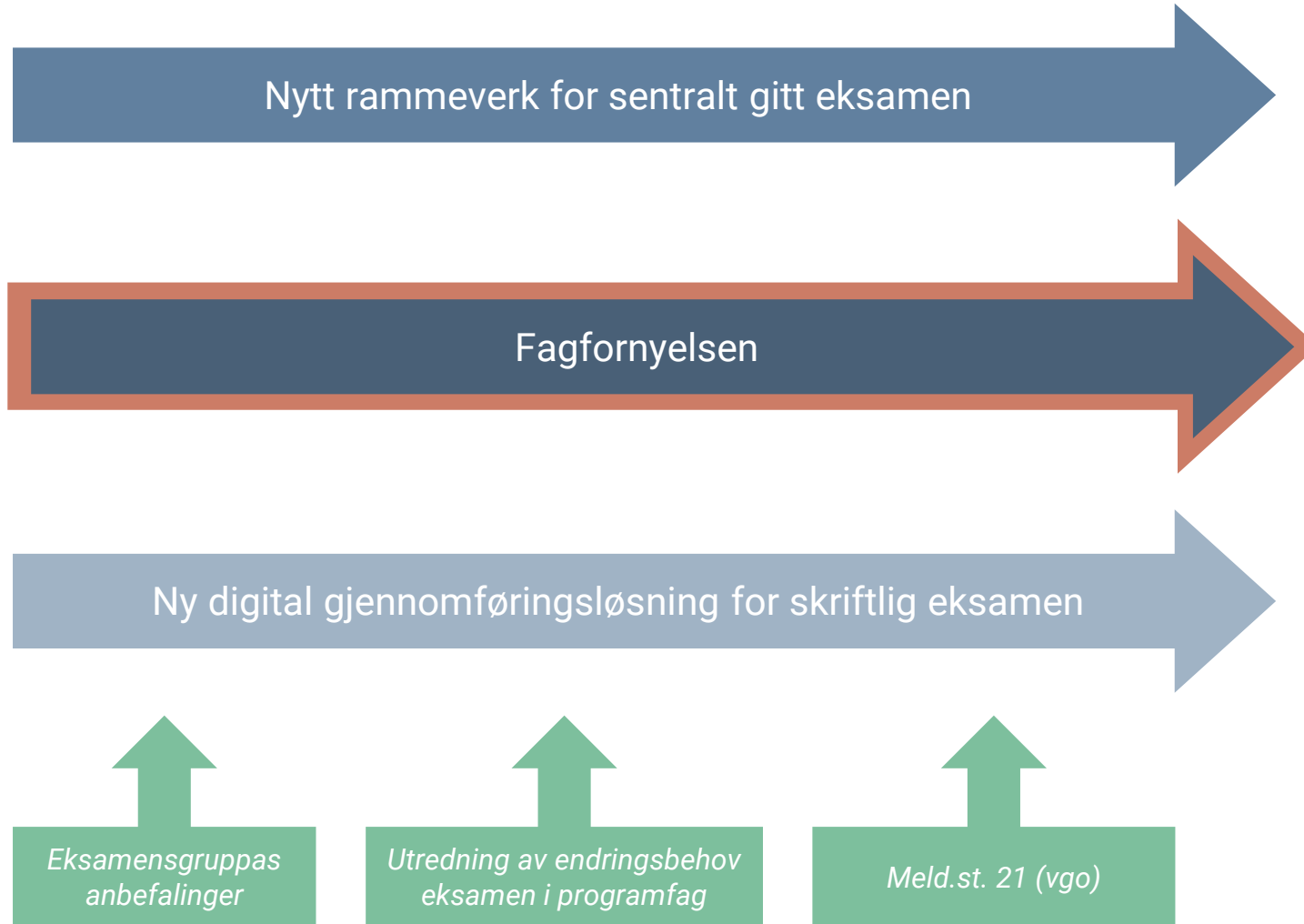
Hvorfor endrer vi eksamen?

- Fagfornyelsen
- Kunnskapsgrunnlaget viser behov for fornyelse
- Heldigital gjennomføringsløsning
 - universell utforming
 - ny funksjonalitet

"Change is scary. But it is the way of the world."
- Ellie, *The Ice Age Adventures of Buck Wild*

Endringsprosesser

Fagfornyelsen

Kompetanse er å kunne tilegne seg og anvende kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner.

Kompetanse innebærer forståelse og evne til refleksjon og kritisk tenkning.

Absolutte krav til eksamen

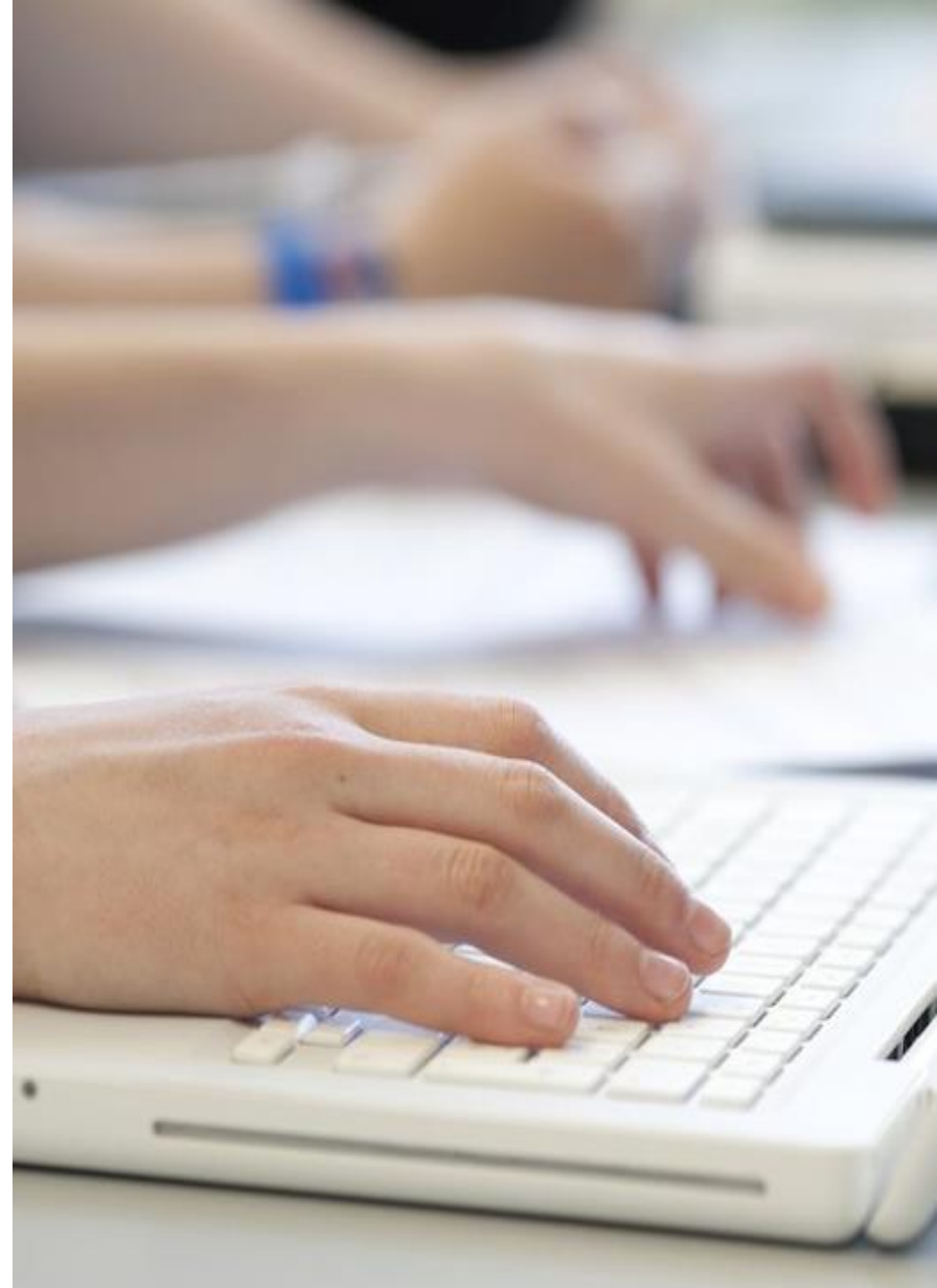
Eksamen skal

- være i samsvar med kompetansemålene
- gi anledning til å vise kompetanse i så stor del av faget som mulig ut fra eksamensformen

Grunnlaget for vurdering:

Kompetansemålene

Kompetansemålene skal forstås i lys av teksten om faget i læreplanen

Læreplanvisningen på udir.no

- Kan bidra til å se og forstå sammenhengene mellom de ulike delene i læreplanen
 - F.eks. hvilke kjerneelementer og tverrfaglige temaer de ulike kompetansemålene er koblet til
- Inneholder beskrivelser av verbene som er brukt i kompetansemålene

Vg2 fiske og fangst (FFA02-03)

Kompetansemål og vurdering

Språk | Last ned | Del

← Til overordna del

Forsida av læreplanen

Om faget

Kompetansemål og vurdering

Fartøy og reiskapar

Fangst og kvalitet

Vurderingsordning

Fagkodar

Timetal

Kompetansemål etter fartøy og reiskapar

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- fangste med ulike reiskapar og beskrive oppbygginga og verkemåten til reiskapane
- gjennomføre vedlikehald og reparasjon av fiske- og fangstreiskapar
- planleggje, gjennomføre, vurdere og dokumentere seglas ved bruk av sjøkart, farvatnbeskrivingar, sjømerke og navigasjonsmiddel
- hente inn og vurdere meteorologiske observasjonar
- bruke sjøvegsreglar og halde bruvakt i samsvar med godt sjømannskap
- manøvrere og fortøye fartøy under

Planleggingsverktøy

Logg inn

Hva er dette?

Støtte til læreplanen

Eksempel på samanhengar

- Kjerneelement
- Tverrfaglege tema
- Grunnleggjande ferdigheiter
- Progresjon

Forklaring

- Forklaring av verb

↓ Vis ressursar

Læreplanen er utgangspunkt

Læreplan verket

Overordnet del +
læreplaner i fag

Læreplanen i
faget

Standp

Eksamen

Standpunktvurdering

Eksamen

Felles

Sluttvurdering (§ 3-14)

Kompetansemålene er grunnlaget for vurdering (§ 3-3)

Karakteren skal uttrykke

- samla kompetanse
- kompetanse på flere og varierte måter
- kompetanse underveis er en del av vurderinga
- eleven skal være kjent med hva som blir vektlagt

(§ 3-15)

Karakter skal uttrykke

- kompetanse kandidaten viser på eksamensdagen
 - kompetanse i så stor del av faget som mulig ut fra eksamensforma
- (§ 3-22)

Reflekter

Tenk igjennom og noter for deg selv:

Standpunktkarakteren reflekterer en bredere kompetanse enn eksamen.

- Hvilken kompetanse kan ikke eksamenskarakteren reflektere – i ditt fag?

Oppgavetyper i norsk, engelsk og matematikk

Oppgavetyper i norsk

Oppgave 1: tekstforståelse

- Lese én eller to tekster.
- Dersom det er to tekster, vil den ene ha vært med i forberedelsesdelen.
- Teksten eller tekstene kan være sakprosa eller skjønnlitteratur, og skrevet på bokmål eller nynorsk.
- Oppgaven har tre deloppgaver (a, b og c).
- Eksempler på oppgave:
 - å finne synspunkter i teksten(e)
 - å si noe om språket eller virkemidlene
 - å sammenligne to tekster
 - å kommentere eller reflektere over innholdet i teksten(e)

Oppgave 2: skrive med utgangspunkt i en oppgaveformulering

- Skrive en sammenhengende tekst. Bruke egne kunnskaper og erfaringer i tillegg til norskfaglig kunnskap.

Oppgave 3: skrive med utgangspunkt i tekstvedlegg

- Skrive en sammenhengende tekst med utgangspunkt i ett eller flere tekstvedlegg, som kan være sakprosa eller skjønnlitteratur. Slike tekstvedlegg kan være hentet fra forberedelsesdelen, eller det kan være ukjente tekster.

Oppgavetyper i Engelsk

Lytting og lesing

Videreformidling av innhold

Samhandling

Skriftlig produksjon

Lytting og lesing

Elevene

- skal vise at de kan forstå skriftlig og muntlig informasjon de blir presentert for.
- svarer ved å klikke på ord, avsnitt og ulike svaralternativ.
- må vise at de forstår detaljert informasjon, hovedinnhold og sammenheng i tekster.
- trekke slutninger og tolke innholdet de blir presenterte for.

Videreformidling av innhold

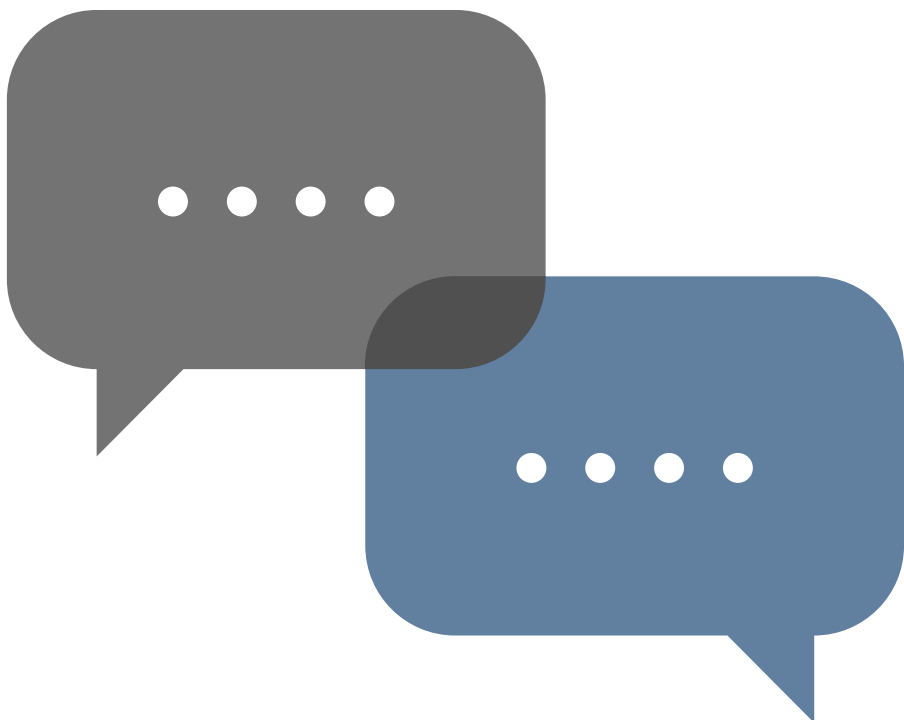
- Eleven skal lese/lytte til en tekst og kort videreformidle innholdet i en omarbeidet form.
- Ulike teksttyper: muntlig samtale, en skriftlig tekst, eller en tekst som kombinerer skrift, tabeller, diagram, film og/eller bilde.

Samhandling

Eleven

- deltar i en utveksling av synspunkt, betraktninger, erfaringer og/eller meninger
- responderer kort på ytringer fra andre
- uttrykker egne synspunkter, og viser til det andre sier

Skriftlig produksjon

- Elevene kan bruke kunnskaper og ferdigheter de har tilegnet seg gjennom skoleåret
- De kan bli bedt om å diskutere eller grunngi påstander, tolkninger og synspunkt og reflektere over innholdet i oppgaven.
- Oppgaven er gjerne knyttet til forberedelsesmaterieil.

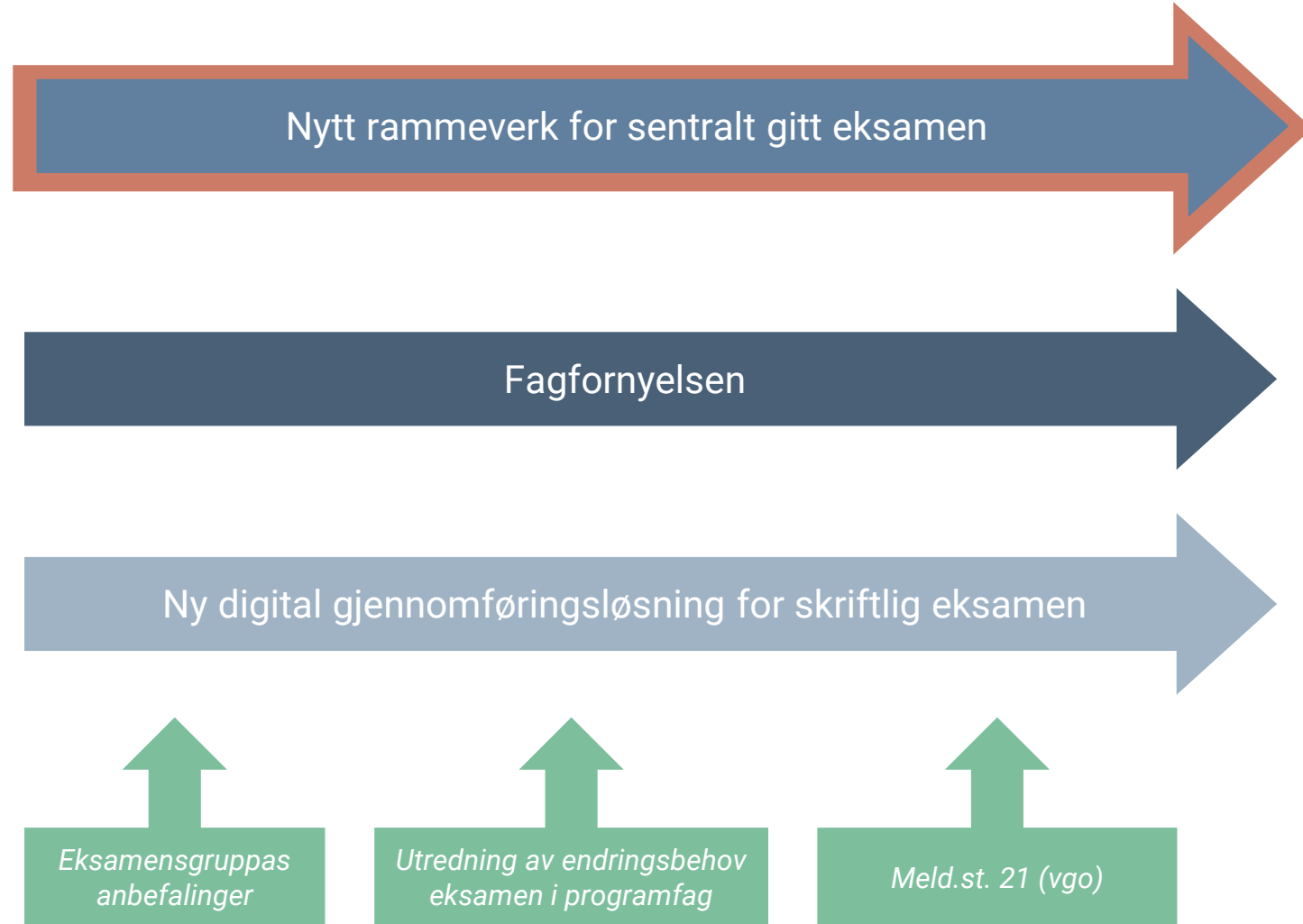

Oppgavetyper for eksamen i matematikk

- Type 1: vise forståelse av begreper ved å anvende disse i matematiske beregninger og resonnement.
- Type 2: kommunisere egne løsninger og resonnement. Videre innebærer det å vise forståelse for andres resonnement og tekster, og vurdere disse kritisk.
- Type 3: bruke ulike strategier i utforsking, problemløsning og modellering for å løse oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger.

Endringsprosesser

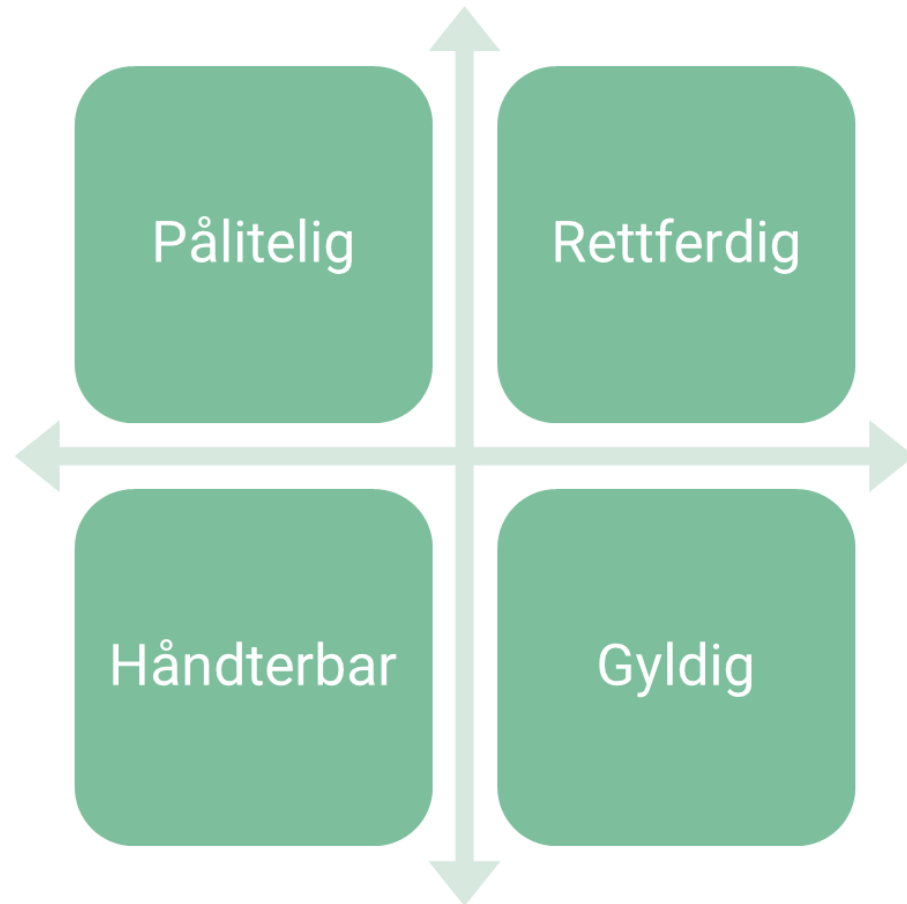
Kunnskapsgrunnlaget

- **Ekstern eksamensgruppe:**
 - [Kunnskapsgrunnlag for evaluering av eksamensordningen \(udir.no\)](https://www.udir.no/kunnskapsgrunnlag-for-evaluering-av-eksamensordningen)
 - [Vurderinger og anbefalinger om fremtidens eksamen \(udir.no\)](https://www.udir.no/vurderinger-og-anbefalinger-om-fremtidens-eksamen)
- [Sensorreliabilitet på skriftlig eksamen i videregående opplæring \(udir.no\)](https://www.udir.no/sensorreliabilitet-pa-skriftlig-eksamen-i-videregaaende-opplaering)
For dårlig sensorsamsvar i flere språkfag.
Julius K. Björnsson, Gustaf B. Skar(2021)

Rammeverk for eksamen – LK20 og LK20S

Kva er en god eksamen?

Rammeverket skal brukes av oppgaveutviklere som lager eksamener etter nye læreplaner (LK20) og skal bidra til å styrke den metodiske kvaliteten på eksamen og sensur.

Rammeverk for eksamen

Hvorfor nytt rammeverk?

- Nye læreplaner
- For lav reliabilitet/pålitelighet i noen fag
- Eksamensgruppas anbefalinger

Hvilke erfaringer har vi gjort oss så langt?

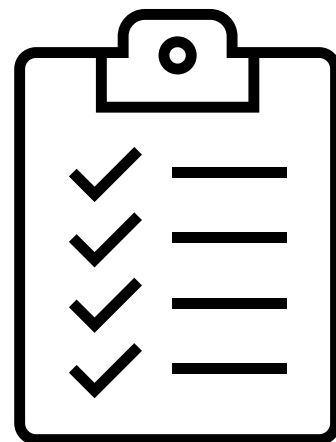
- Kompetanseheving og felles metodikk
- Flere utprøvinger av oppgaver og mer kunnskap
- Større involvering av lærere og elever i prosessen
- Flere oppgavetyper og mer variasjon

Nye måter å jobbe med eksamen

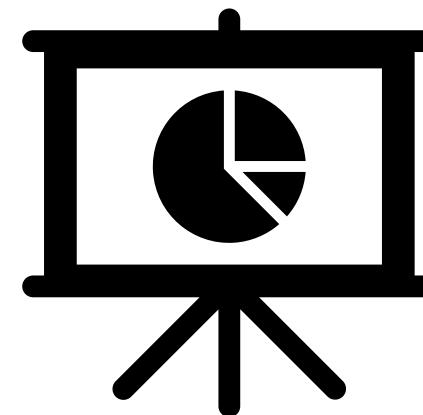
Utvikling av oppgaver

Utprøving og kvalitetssikring av oppgaver

Analyse og justering

Eksamensveiledning med vurderingskriterier

Reflekter

- Hva tror du vil være viktig for å sikre at vurderingen av elevenes besvarelser til eksamen etter fagfornyelsen blir rettferdig?

Vurderingskriteriene skal

1. være i samsvar med de kompetansemålene i læreplanen som legges til grunn for oppgaveutvikling og sensur.
2. være i samsvar med kompetansebegrepet i LK20/LK20S og ses i sammenheng med den vurderingsfaglige teksten i læreplanen der det er mulig.
3. være beskrivelser av kvalitet på ulike nivå. Kriteriene skal beskrive kvalitet som er identifiserbar i svaret, ikke fravær av kvalitet.
4. så langt det er mulig være erfaringsbasert.
5. så langt det er mulig være oppgavespesifikke.

Hvorfor vurderingskriterier?

- Gjør sensuren mer forutsigbar for kandidatene
- Støtter sensorene i deres vurderingsarbeid
 - Likere forståelse mellom sensor 1 og sensor 2 om hva som skal være grunnlaget for vurderingen
 - Bidrar til likere tolkning mellom sensorene for å oppnå karakterene

NOR0218 Norsk hovedmål og NOR0219 Norsk sidemål / Eksamensveiledning vår 2022 fra Udir / Introduksjon

NOR0218 Norsk hovedmål, NOR0219 Norsk sidemål

Eksamensveiledning for sentralt gitt skriftlig eksamen 2022

I denne eksamensveiledningen får du informasjon om sentralt gitt eksamen og hvordan besvarelsen din skal vurderes. Du som er kandidat, skal være kjent med innholdet i veiledningen før eksamen. Sensorene skal bruke veiledningen når de vurderer innholdet i besvarelsen din.

Eksamen skal gjennomføres i et nytt digitalt gjennomføringssystem (eksamens og prøvesystemet). For å forstå hvordan oppgavene kan se ut og hvordan du skal levere besvarelsen din bør du se og eventuelt lese eksempeloppgaven som er utarbeidet i faget. Eksempeloppgaven finner du her: [Eksempeloppgave](#).

Hvorfor oppgavespesifikke kriterier?

- Tydeliggjør ovenfor elevene hva de skal fokusere på ved oppgaven (forutsigbarhet)
- Eleven må få mulighet til å vise kompetanse på flere områder uten å bli vurdert i det samme hver gang.

Rammeverk for eksamen – LK20 og LK20S

Rammeverket for sentralt gitt eksamen er oppdatert i tråd med de nye læreplanene, som trådte i kraft høsten 2020. Rammeverket tas først i bruk for eksamen i grunnskolen og fellesfag i videregående opplæring.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 15.02.2021

 Last ned Skriv ut

Rammeverket skal brukes av oppgaveutviklere som lager eksamener etter nye læreplaner (LK20, LK20S), og skal bidra til å styrke den metodiske kvaliteten på eksamen og sensur.

Rammeverket er på overordnet nivå, og ikke spesifikt for hvert fag. I det nye rammeverket er kvalitetskravene til eksamen tydeligere beskrevet enn før.

Rammeverket er dynamisk og skal utvikles videre ut i fra erfaringer med bruk av rammeverket, og utvikling og utprøving av oppgaver til eksamen etter nye læreplaner.

Det gamle rammeverket gjelder eksamener etter LK06 og blir gradvis faset ut.

Innhold

Innledning

1. Hva er formålet med rammeverket?

2. Hva sier forskriften om eksamen?

3. Læreplanen er utgangspunkt for det vi prøver til eksamen

4. Kvalitetskriterier for utvikling av eksamen

5. Retningslinjer for utvikling av eksamensoppgaver

- 5.1. Bruk flere oppgaver og oppgavetyper
- 5.2. Lag oppgaveinstruksjoner som er tydelige for kandidaten
- 5.3. Lag en eksamen som er så rettferdig som mulig
- 5.4. Gi tydelig informasjon om tidsrammer og hjelpemidler
- 5.5. Lag tydelige vurderingskriterier for hvordan et kandidatsvar skal vurderes

6. Hvordan kan vi styrke reliabiliteten i eksamen?

7. Oppsummering

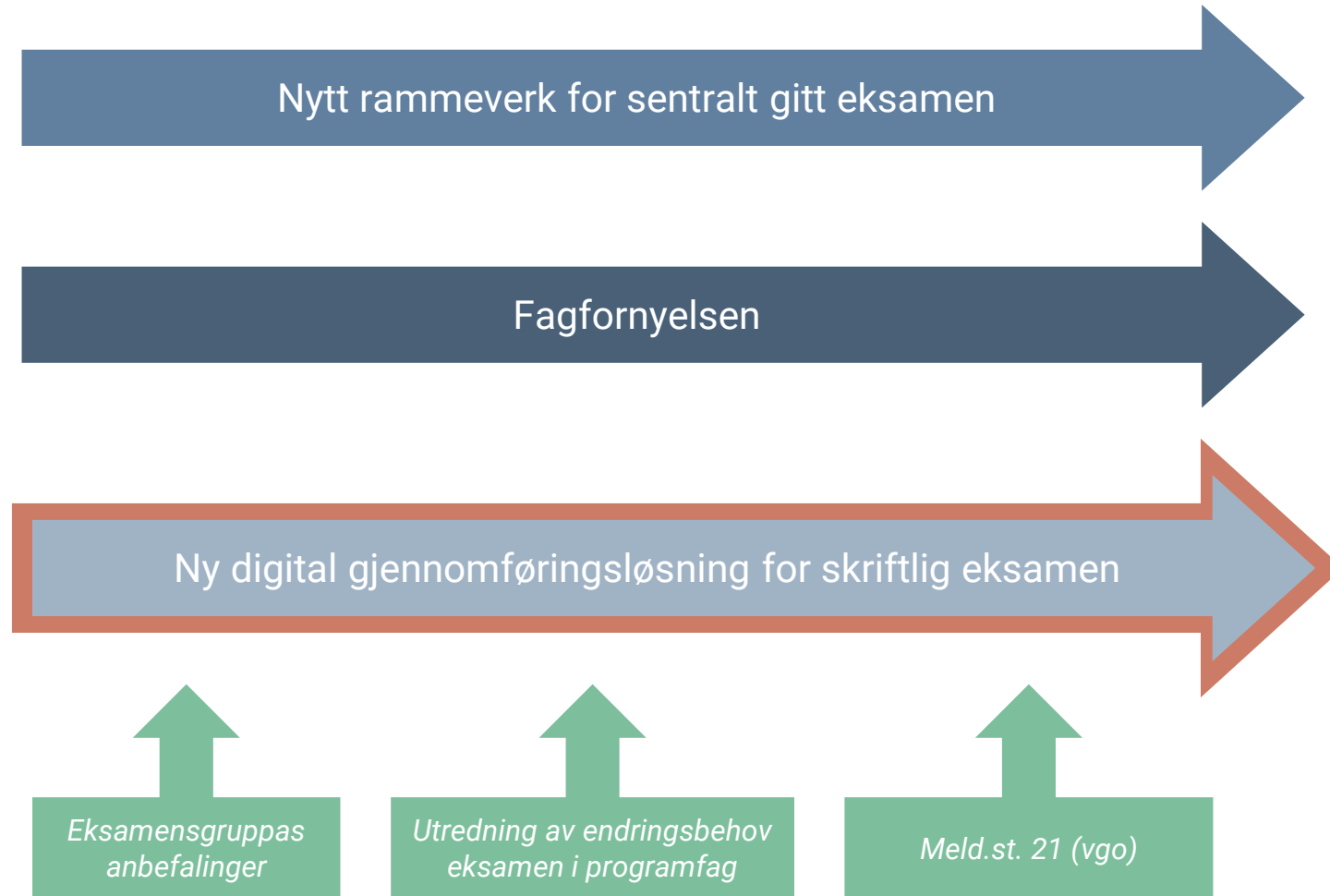
NB!

Husk at vurderingskriterier for eksamen ikke er det samme som veiledende kjennetegn på måloppnåelse til støtte for standpunktvurdering.

Vi bruker begrepet vurderingskriterier i forbindelse med sentralt gitt skriftlig eksamen etter LK20.

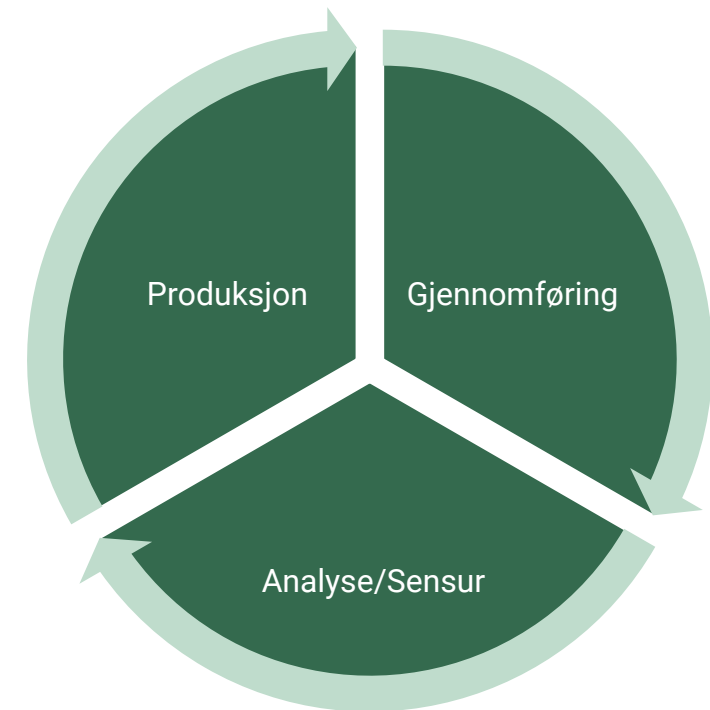
Endringsprosesser

Nytt eksamens- og prøvesystem i Udir

Se <https://www.udir.no/eksamen-og-prover/eksamen/slik-endrer-vi-eksamen/> for eksempeloppgaver og mer informasjon om det nye systemet

- Heldigitalisering:
 - **Oppgaveproduksjon:** Oppgavene produseres digitalt i det nye systemet
 - **Gjennomføring:** Kandidaten gjennomfører eksamen digitalt via kandidat.udir.no
 - **Analyse:** Sensur gjøres digitalt i PAS. Resultatene kan analyseres og bidra til å forbedre neste års eksamen.
- Systemet er fremdeles under utvikling. I direktoratet prøver vi oss frem og jobber for å finne gode løsninger og prosesser.

Universell utforming

Hva er universell utforming?

- Universell utforming bygger på tanken om at ting skal være **tilgjengelig for alle** – uavhengig av alder, funksjonsevne, utdanningsnivå, eller hva enn det måtte være. Det gjelder selvfølgelig også for eksamen og prøver!
- I eksamens- og prøvesammenheng handler det rett og slett om å inkludere alle (jallfall flest mulig) – slik at elevene får et likeverdig tilbud av høy kvalitet.

Universell utforming av IKT
– enklare digital kvardag

Hjelpemidler til eksamen

- Samme retningslinjer for bruk av hjelpemidler til eksamen som tidligere:
 - Nasjonale føringer for nettbaserte hjelpemidler er uendret
- Matematikk har fortsatt todelt eksamen, men tidsfordelingen er endret:
 - Hele eksamen er på inntil fem timer og del uten hjelpemidler er på inntil en time.

Veien frem mot eksamen våren 2023

- *Eksempelsett med questback*
- *Eksamenssamlinger i oktober*
- *Eksamensveiledning med vurderingskriterier*
- *Fysisk sensorsamling i mars*
- *Forhåndssensur*
- *Sensorskolering*
- *Fellessensur*
- *Eksamensrapport*

Informasjon på udir.no

Eksamen

Organisering og gjennomføring av sentralt gitt skriftlig eksamen.

Lokalt gitt skriftlig eksamen er fylkeskommunens ansvar.

[Datoer videregående](#)

[Datoer grunnskole](#)

[Eksempeloppgaver og veiledninger](#)

[Logg inn i PAS](#)

[Finn fagkode og læreplan](#)

[Endringer i eksamen LK20](#)

[NUS-eksamen](#)

Skriftlig eksamen

[Administrere eksamen](#)

[Forberede og ta eksamen](#)

[Ta fag som privatist](#)

[Sensurere eksamen](#)

[Rammeverk for eksamen –
LK20 og LK20S](#)

[Vurdering av eksamen](#)

NY

Muntlig og muntlig-praktisk eksamen

Muntlig og muntlig-praktisk eksamen lages og organiseres lokalt i de enkelte kommunene og fylkeskommunene. Vi har derfor ingen oppgaver eller datoer.

[Regler for muntlig eksamen og
muntlig-praktisk eksamen](#)

[Muntlig-praktisk: Ny
eksamensform for 10. trinn](#)

NY

Informasjon om eksamen

Endringer i eksamen etter nye læreplaner

Her finner du informasjon om digitalisering og om faglige endringer i eksamen, eksempeloppgaver etter nye læreplaner og bruk av hjelpemidler. Endringene innføres over flere år.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 11.08.2022

 Last siden som PDF Skriv ut

Faglige endringer som følge av nye læreplaner

Vi gjør endringer i eksamen med bakgrunn i de faglige endringene i læreplanene. I mange fag vil erfaringer vi gjør oss underveis være en viktig del av arbeidet med å fornye og videreutvikle eksamen. Endringer i eksamen følger innføringen til de nye læreplanene, og den faglige utviklingen av eksamen vil derfor strekke seg over flere år. I noen fag krever det mer endringer enn andre fordi læreplanene krever det.

De gamle læreplanene fra 2006 fases gradvis ut. Det betyr at det i noen år vil være kandidater som har krav til å ta eksamen etter læreplaner fra 2006 (LK06), også etter at læreplanene fra 2020 (LK20) er tatt i bruk. Til eksamen vil det derfor være bruk for oppgavesett etter både LK06 og LK20. Oppgavene etter LK06 er merket for privatister.

▼ Hva betyr endringene for gjennomføring av eksamen

▼ Endringer i eksamen

Digitalisering av eksamen

De nye læreplanene bruker et utvidet kompetansebegrep, som gjør det nødvendig å vise

Eksempeloppgaver

I eksempeloppgavene får du informasjon om de ulike forslagene til oppgavetyper etter nye læreplaner, og hva som er nytt for gjennomføringen av eksamen i hvert fag.

Eksempeloppgaver i ulike fag

I noen fag har vi også publisert forslag til vurderingskriterier.

[Engelsk](#)

[Norsk](#)

[Matematikk, naturfagene og samfunnsøkonomi 2 \(Ny\)](#)

[Fremmedspråk](#)

[Studieforberedende](#)

[Yrkesfag](#)

[Samisk som førstespråk og andrespråk](#)

[Kvensk og finsk som andrespråk](#)

Eksempeloppgavene kan dere bruke til å forberede elevene på de ulike oppgavetyperne som de kan møte til eksamen. Eventuelle svar som legges inn direkte i eksempeloppgavene blir ikke lagret og kan derfor ikke hentes ut i etterkant. Deler av forberedelsesmaterieell er tilrettelagt for utskrift.

Utprøvinger med elever

I mange fag blir oppgavetyperne prøvd ut på skoler over hele landet, blant annet for å undersøke vanskelighetsgraden til oppgavene. Utprøvinger og tilbakemeldingene fra lærere og elever utgjør grunnlaget for videre utvikling av eksempeloppgaver og vurderingskriterier.

Fagdelte økter

- Målet er en rettferdig, lik og pålitelig vurdering
- Rettferdig vurdering krever tolkingsfellesskap
- Tolkingsfellesskap krever dialog
- **Arbeidet videre fortsetter i egne fagdelte økter!**

Dialog er nødvendig for felles forståelse. Bruk dagen!

